

Rozpočet /poznámky/

Predbežný rozpočet

Vzniká na základe hrubého odhadu projektu a vychádza zo skúseností. Nie je možného ho brať ako zmluvnú podmienku pre realizáciu projektu.

Aproximatívny rozpočet

Je rozpočet, ktorý sa zostavuje na základe rozboru projektu pred podrobným prieskumom výroby. Takýto rozpočet môže ísť napríklad ako ponuka do výberového konania, alebo ako ponuka do spolupráce. Pohybuje sa v hrubých položkách a hlavne uzavretých položkách – to znamená, že jednotlivé náklady za profesiu, alebo výkon sú spočítané dokopy a to tak, aby nebolo možné definovať producentský zámer pre realizáciu, ale len výslednú cenu.

Rozpočet projektu

Vzniká na základe podrobného rozboru scenáru a komunikácie a presných zadaní jednotlivým profesiám, ktoré dodávajú svoje finančné požiadavky. Zosúladenie týchto požiadaviek do finálneho rozpočtu dáva podrobný rozpočet k realizácii a to tak, aby rozpočet slúžil ako producentský zámer a zároveň aby predstavoval vo svojej podstate spôsob výroby a systém, ktorým producent v produkčnej spoločnosti bude realizovať projekt. Takýto rozpočet je známy len producentovi, produkčnému a klientovi. Nie je to verejný dokument, pretože predstavuje producentský zámer a návod na realizáciu projektu nie len po finančnej stránke, ale aj tvorivý systém.

Rozpočet musí obsahovať položky nad čiarou a položky pod čiarou (above the line costs), (below the line costs) . Položky nad čiarou predstavujú honoráre výkonných umelcov v paušálnej podobe. Patria sem napríklad autori, hlavní herci, hudobný skladatelia, režisér a pod. Tieto honoráre nie je možné naviazať na merateľné časové údaje ako sú dni, hodiny a pod. Tu sú aj položky, ktoré zahŕňajú aj opčné práva a položky tvorivej činnosti...

Položky pod čiarou predstavujú :

1. Náklady spojené s výrobou projektu a sú tu honoráre v merateľných položkách ako sú napríklad dni a hodiny, mzdy a odmeny ostatných pracovníkov výrobného štábu, ktorí sa zúčastňujú na realizácii projektu, prenájmy techniky, priestorov, všetko čo patrí do produkcie diela. Položky tu môžu byť v paušálnej podobe, ale hlavne sú v dennom nasadení - v merateľných položkách
2. Náklady na dokončovacie práce: posprodučné práce ako sú strih, triky a špeciálne efekty, zvuková mixáž, finalizácia diela – farebné korekcie , grading, medzinárodné kópie, titulky – úvodné a záverečné, ale aj titulkovanie diela, kópie pre rôzne typy prezentácii – DCP, televízia a pod. Nahrávanie hudby...
3. Náklady spojené s výrobou a predajom projektu, administratívne náklady, reklama , poistenie, úroky bánk, odmeny auditorov, právnikov , účtovníkov...
4. Nepredvídateľné výdavky – rezerva – obvykle to môže byť 10 percent z celkovej čiastky projektu, garancie za dokončenie – 5 percent z celkovej čiastky rozpočtu, overhead – provízia jednotlivých koproducentov z výroby filmu
5. Zisk z výroby projektu

Rozpočet musí být vždy zostavovaný na základe podrobne rozobratého scenáru a nakrúcacieho plánu. K vytvoreniu medzinárodne uznávanej formy rozpočtu sa vždy používa forma: „The Ultimate Screenwriting, Scheduling and Budgeting Software“.

U nás sa používa aj forma excel. Vždy je však potreba pamätať na šifrovanie. Položky rozpočtu sú uzavretá záležitosť len pre kompetentných a jednotlivé položky sú prejednávané zvlášť len s konkrétnymi zložkami.

Dôležití garanti

Pokud máme takto detailně připravený rozpočet, můžeme přistoupit k samotnému financování. Jsou různé možnosti, jak financovat film, nejčastější jsou prodej distribučních práv, různé druhy podpor a grantů (regionální, státní, evropské, ...), koprodukce a soukromé investice. Jednou z velmi užívaných metod je profinancování filmu bankovním úvěrem. Je nutno říci, že v praxi většinou jde o kombinaci výše zmíněných zdrojů.

Mohlo by se zdát, že tato půjčka je úplně odlišná od běžných úvěrových operací, ale opak je pravdou. Banky pro ni používají téměř stejné parametry jako pro jiné projektové půjčky. „Filmová“ půjčka má ovšem jednu zvláštnost, a to záruku za dokončení filmu (completion guarantee). Filmovou tvorbu financuje jen málo světových bank (např. ING Bank, Barclays Bank, Bank Leumi, Coutts and Co.), protože z jejich pohledu jde o vysoce rizikové investice. Banku jen velice okrajově „zajímá“ tvůrčí část – jako scénář, natáčecí plán, smlouvy s režisérem, herci..., i když to také vyžaduje. Hlavní břímě „tvůrčího“ posouzení projektu totiž přenechává společnostem, které poskytují záruku za dokončení filmu – tzv. completion guarantors.

Tyto společnosti jsou „de facto“ nejdůležitějším článkem. Producent by se s nimi měl domluvit dříve, než stanoví rozpočet. Bez uzavřené completion guarantee je bezpředmětné do banky vůbec chodit. Garanti totiž pečlivě zkoumají rozpočet. Detailně studují scénář, tvůrce, osobu režiséra a hlavních představitelů i natáčecí i výrobní plán. Bez jejich souhlasu není možné měnit schválený scénář. To znamená, že se nesmí měnit scény, jejich délky, charakter, střih a ani dialogy. Vždy požadují týdenní cost statement. Na jeho základě kontrolují, zda film nepřekročí jimi schválený rozpočet. Prověřují i mnoho dalších věcí (např. náklady na auditory, účetní i právníky), než vydají záruku.

Na základě těchto podkladů určí „strike price“, tedy rozpočet, který bude jimi zaručen. Tato částka většinou převyší producentovy náklady. Producent musí do svého rozpočtu zahrnout 10 % procent z celkového rozpočtu na nepředvídatelné události a také 5 % procent jako odměnu garantovi. Pokud je film dokončen řádně a včas v souladu s podmínkami záruky, producent dostává zpět až 2 % odměny, kterou vyplatil garantovi.

Vzhůru do banky

Pokud je záruka vydána, může producent oslovit banku, i když jednání většinou probíhají souběžně. Banky uznávají renomované garanční společnosti, jako jsou Film Financial Services Ltd. v Londýně a International Film Guarantors v Los Angeles.

Banka po producentovi vždy vyžaduje:

1. informace o společnosti, která je dlužníkem
 - vlastnickou strukturu,
 - management,
 - výpis z obchodního rejstříku.
2. autorská práva k filmu.
3. dokumenty k natáčení filmu:
 - scénář,
 - rozpočet (schválený tým, kdo poskytuje completion guarantee),
 - cash flow (schválený tým, kdo poskytuje completion guarantee),
 - smlouvu s režisérem,
 - smlouvu s producentem,
 - smlouvu s hlavními hereckými představiteli,
 - produkční a natáčecí plán,
 - smlouvy s laboratořemi,
 - distribuční smlouvy.
4. completion guarantee a pojištění filmu,
5. další specifické dokumenty dle dohody.

Po předložení všech těchto podkladů banka žádost o úvěr posoudí. Pokud je vyhodnocena kladně, producent si může alespoň na chvíli oddechnout, že se mu podařilo získat v této „přípravné“ fázi to nejdůležitější – a to finance, a může začít s natáčením. Mnohdy ani netuší, že druhá fáze bude ještě obtížnější než ta předchozí. Ale to je dobře. Kdyby to tušil, svět by přišel o mnoho krásných filmů, jejichž natáčení bylo provázáno různými katastrofami, krachy, rozvody a skandály.